

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : บทบาทจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงาน
องค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครราชสีมา
ชื่อผู้เขียน : นายสุเทพ จันทรวินทร
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีบทบาทที่เป็นจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และ 2) เพื่อศึกษาการมีปัจจัยที่มีผลต่อการมีบทบาทที่เป็นจริงของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test หรือ F-test

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้

ระดับบทบาทที่เป็นจริงของปลัด อบต. ในการบริหารงาน อบต. ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือ 1) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2) การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 3) การส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ 4) การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชการมอบหมาย 5) การป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อ 6) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ตามลำดับ ส่วนบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงาน อบต. ของปลัด อบต. อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ (1) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2) การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศต่างกัน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีความสัมพันธ์กับชาวบ้านต่างกัน จะมีบทบาทที่เป็นจริงในการบริหาร อบต. แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ด้านการคุ้มครองและดูแลบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ การตัดไม้ทำลายป่า เป็นสาเหตุทำให้เกิดภัยธรรมชาติตามมา โดยการจัดกิจกรรมปลูกป่า
2. ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักรักษาธรรมชาติและจัดนิทรรศการเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ

ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1. อบต. ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อภาชนะใส่ขยะ รถเก็บขยะและที่ทิ้งขยะ
2. สร้างจิตสำนึกและความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนให้เห็นความสำคัญของปัญหาของขยะที่จะตามมา

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและเตรียมพร้อมของพนักงานส่วนตำบล

1. ควรจัดสรรงบประมาณไว้ส่วนหนึ่งเพื่อเตรียมพร้อม โดยร่วมมือกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน และพนักงานปกครองอำเภอ
2. ให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ หนังสือราชการ ตลอดจนทักษะ และมีคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

Title of Research Paper : Actual Role of the Deputy Chief Administrator of Tambon Administrative Organizations : A Case Study of Narathiwat Province

Author : Mr. Suthep Chuntaravisarut

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The purposes of the study were (1) to find out the actual role of the deputy chief administrators, and (2) to reveal the factors related to his actual role. The sample group was composed of 75 deputy chief administrators in all tambons in Narathiwat province. A questionnaire was used to collect the data. Percentage, mean and standard deviation were used to describe the data and t-test and F-test were employed to test the hypotheses.

The findings were summarized below:

1. The overall actual role of the chief administrator in administering the Tambon Administration Organization was found to be moderate. When individual dimensions were considered separately, every one of them was also found to be moderate. These dimensions could be ranged from the highest to the lowest mean as follows : 1) road and waterways maintenance, 2) promotion of education, religion and culture, 3) promotion of the development of women, children, youths, old people and the handicapped, 4) performing other duties as officially assigned, 5) epidemic prevention and elimination, 6) conservation of arts, tradition, local intellect and culture, respectively. The actual role that was found to be at a low level were 1) prevention and relief of public disasters 2) protection and conservation of natural resources and environment, and 3) keeping cleanliness of roads, waterways, sidewalks and public places, including garbage and sewage disposal, respectively.

2. When the hypotheses were tested, it was found that sex and relationship with villagers were found to significantly affect the chief administrator's actual role at the 0.05 level.

(4)

Recommendations were as follows;

In aspects of protecting and conservation of the natural resources and environment;

1. There should be forestation-related activities to inform people the importance of the natural resources and that the deforestation could cause natural disaster.
2. The students should be educated to protect the nature and they should set up exhibition on natural protection and conservation.

In aspects of keeping clean the roads, waterways, pedestrian ways and public places including elimination of garbage and unwanted things;

1. Tambon Administration Authorities should allocate budget to buy garbage bin and garbage collecting vehicles.
2. To create spirit, knowledge and understanding among the public so that they saw importance of the problems of the garbage.

In aspects of protection and alleviation of public disaster and preparation of the tambon officials;

1. There should be budget allocation for the preparation by cooperating with kamnans, village chiefs and administrative officials.
2. To provide additional knowledge concerning rules, regulations, official document and skills to the officials concerned to promote and develop efficiency in the implementation of works.